Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dzieje Orientu - wykład, PG_00190219		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Zbigniew Landowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów Slawistyki z tłem kulturowym Bałkanów, zależnościami historycznymi i korzeniami wielu przejawów i aspektów tutejszych kultur, podstawami lokalnych wariantów islamu jako nieodłącznej części kultury i tożsamości niektórych grup i etnosów mieszkańców Półwyspu Bałkańskiego. Wykształcenie u studentów interdyscyplinarnego podejścia do obserwacji, analizy i interpretacji zjawisk kulturowych społeczeństw wielokulturowych.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWMU2_W11] Ma pogłębioną wiedzę o kulturowym, etnicznym i religijnym zróżnicowaniu Bałkanów, w tym o fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji i konfliktach wartości związanych z procesami transformacji ustrojowej, integracji europejskiej oraz ochroną tożsamości mniejszości narodowych i religijnych w regionie.	Student: - uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_K01); - ma świadomość wielokulturowego dziedzictwa Europy Południowej (K_K05).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWMU2_W06] Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę o historii kulturowej i kulturze Bałkanów.	Student - posiada szczegółową wiedzę na temat specyfiki krajów dawnego Imperium Osmańskiego i sąsiednich, ich historii i wzajemnych relacji (K_W04); - ma pogłębioną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze krajów południowosłowiańskich na tle bałkańskim (K_W05); - posiada wiedzę na temat współczesnej sytuacji kulturowej i geopolitycznej krajów południowosłowiańskich (K_W12).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWMU2_W05] Rozumie w pogłębionym stopniu powiązania języków południowosłowiańskich z literaturą, kulturą i gospodarką obszaru Półwyspu Bałkańskiego.	Student: - rozumie specyfikę przedmiotową literaturoznawstwa południowosłowiańskiego, zwłaszcza bośniackiego (K_W02); - potrafi korzystać z właściwej metodologii i narzędzi, opisując historię i kulturę orientalną, w razie potrzeby korzystając ze źródeł w językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim). (K_W03);	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWMU2_U01] Posługując się językiem polskim, oraz językami południowosłowiańskimi, potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje – z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy odniesieniu do relacji kulturowych, politycznych i społecznych.	Student: - posiada umiejętność analitycznego wykorzystania wybranej wiedzy zdobytej w trakcie zajęć (K_U05); - potrafi formułować własne krytyczne opinie o tekstach zaprezentowanych mu na zajęciach i dokonywać ich syntezy, korzystając z różnych mediów (K_U11).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Tło historyczne okres osmański w historii Bałkanów. 2. Podstawy islamu Mahomet, Koran, dogmaty, sunna, pierwsza schizma. 3. Sufizm. Sufizm w imperium Osmanów. 4. Sufizm na Bałkanach. Tariki. Języki islamu na Bałkanach. 5. Turkizacja, islamizacja. 'Nowe' etnosy (Pomacy, Bośniacy, itd.). 6. Cykliczne rytuały, obrzędy, kalendarz muzułmański. 7. Relacje międzykonfesyjne i międzyetniczne na Bałkanach w okresie osmańskim. 8. Edukacja, życie kulturalne, inteligencja na Bałkanach za Osmanów. Stambuł. 9. Rodzina, kobieta, dzieci status i miejsce w życiu codziennym muzułmanów na Bałkanach. 10. Życie codzienne muzułmanów na Bałkanach za Osmanów: kulinaria, praca, rozrywka. 11. Święta muzułmańskie. Sztuka ludowa muzułmanów bałkańskich taniec, muzyka, zobnictwo (kaligrafia, architektura, strój). 12. Miasto i wieś na Bałkanach (założenia urbanistyczne, profesje - tradycja muzułmańska). 13. Kultura wysoka na Bałkanach okresu osmańskiego wpływ islamu. 14. Odrodzenie islamu -przełom XIX/XX wieku fundamentalizm. 15. Muzułmańskie relikty kulturowe na Bałkanach (kultury Słowian niemuzułmańskich).
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin ustny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Women in the Ottoman Balkans, A. Buturovi, r.c.schick [red.], London 2007. Minkov A., Conversion to Islam in the Balkans: Kisve Bahasi Petitions and Ottoman Social Life, 1670-1730, Leiden 2004. Deliso Ch., Culture and Customs of Serbia and Montenegro, London 2009. Hupchick D. P., The Balkans from Constantinople to Communism, New York 2002. Boyar E., Ottomans, Turks and The Balkans, London 2007. **studiowana samodzielnie przez studenta** Riis C., Religion, Politics and Historiography in Bulgaria, New York 2002. Buchanan D. A., Balcan Popular Culture And Ottoman Eucumene, Toronto 2007.
	Uzupełniająca lista lektur	YAzyki i dialekty malykh etnicheskikh grupp na Balkanakh, Sankt-Peterburg 2004. Hawkesworth C., Voices in the Shadows. Women and Verbal Art in Serbia and Bosnia, New York 2000. Poulton H., Taji-Farouqi S., Muslim Identity and The Balkan State, London 1997. Fine, Jr. J.V.A., When ethnicity did not matter in The Balkans. A Study of Identity in Pre-Nationalist Croatia, Dalmatia, and Slavonia in the Medieval and Early-Modern Periods, Michigan 2006.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wpływ islamu na obecną strukturę etniczną Bałkanów. Systemy piśmiennictwa języków bałkańskich jako rezultat procesów historycznych - wpływ islamu. Elementy kultury islamu w życiu codziennym ludów bałkańskich. Muzułmańskie etnosy na Bałkanach. Dorobek kulturalny muzułmanów bałkańskich. Dzisiejsza sytuacja muzułmanów na Bałkanach.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.